

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Rudolphi Goclenii Exercitationes et disputationes ethicae & politicae

Goclenius, Rudolph

Marpurgi Cattorum, 1601

XII. An sola virtus eius actio sit bona

[urn:nbn:de:bsz:31-109121](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-109121)

ris in summum, medium, & infimum. Quædã ita per se desiderabilia sunt, ut ad alia præstabiliora referri nequeant: ut est felicitas ipsa, Deus. Quædam per se quidem & natura sua expetuntur, sed tamen ad alia etiam dirigi possunt, ut sanitas, voluptas & virtus. Quædam deniq; per se ipsa non eliguntur, sed tantum quia commoda sunt ad alia percipienda, ut sunt pharmaca, sectiones, adustiones, & similes molestiæ, quas nonnulli subeunt eo fine, ut sanitatem recuperent.

XII.

An sola virtus eiusq; actio sit bona.

STOTIC id solum bonum esse & experendum dicebat, quod esset honestum: Cetera, ut sanitatem, puras voluptates, formam, acerrimos sensus, divitias, honores, gloriam, non bona, sed *ὀφελήματα* & *εὐχρησθήματα*, id est, emolumenta & commoda & *προσθήματα* prælata, eligenda, præferenda vel sumenda appellabant. Hæc sententia in scholas non est recipienda. Boni enim natura latius patet, quam ut ad virtutē astringi possit. Argumenta Stoicorum soluta facilia sunt: Quorum primum est: Nullū bonum malo est. Divitiæ sunt malo (id est, nocent) seu nutrimenta sunt libidinum & flagitiorum. Ergo divitiæ non sunt in bonis. 2. Bona bonum virum efficiunt: Seu

omne

omne bonum facit possessorem suum meliorem. Divitiæ, cibus, potus, non efficiunt bonum virum. Seu: Opes non efficiunt possessorem suum meliorem. Divitiæ igitur, cibus, &c. non sunt bona. 3. Quæ afferunt insatiabilem cupiditatem bona non sunt. Divitiæ afferunt insatiabilem cupiditatem. Ergo. 4. A conjugatis. Quod honestè fit, id solum benè fit. Ergo id solum bonum, quod est honestum. 5. Bonum est, in quo natura acquiescit. In valetudine, honoribus, opibus, magnificis rebus non acquiescit natura. Videmus enim homines his rebus circumfluentes, eas tamè maximè desiderare. Ergo hæ res non sunt habendæ in bonis, seu rebus expetendis. Resp. ad 1. objectum, Fallacia est accidentis. Divitiæ sunt malæ, non per se, sed per accidens, propter abusum divitum, qui contingens est non necessarius. Resp. ad 2. Propositio major tantum de Morali Bono vera est. Falsa igitur de Bono Naturali, quod est quiddam ordinatum à Deo congruens ad naturæ conservationem. Tale bonum est omnis creatura Dei, ut Sol, Luna, uxor, herbæ. Videbat Deus quæ fecerat, & erant bona, id est, congruentia cum ordine in mente divina, & ad bonos ipsiq; placentes usus ordinata. Resp. ad 3. Assumptio non est necessaria, & fallit in Davide Rege & aliis verè piis. Responsio ad 4. Nego antecedens. Nam benè dicere

nè dicere vel loqui possumus, & tamen non honestè, sed ornate vel purè & emendatè. Alia est bonitas naturalis vel artificiosa; Alia Ethica. Respon. ad 5. Propositio est vera de bono infinito & increato, seu de bono summo, non de bono creato, seu de gradibus bonorum inferiorum: Ubi id omne bonum dicitur, quod hominis naturæ convenit, sive homo acquiescat in eo, sive non. Summum verò bonum id tantum dicitur, propter quod media omnia ordinata sunt, & in quo adeptus velut in portu acquiescit res.

XIII.

An desiderium honoris in bonis ponendum sit?

MODERATUM (qui non transgreditur limites modestiæ) honorum appetitum non esse vitio vertendum, nemini dubium esse debet. Honos enim est externa significatio & testimonium opinionis, quæ de aliquo eruditione prædito seu virtute conspicuo viro habetur à prudentibus & rectè judicantibus, ut & in rectè agendo confirmetur, & ejus autoritas exemplumq; aliis proficit, & Deus in eo celebretur virtutis omnis auctor. Ambitus tantum & ἀριδοπία dantur crimini. Ambitus est, cum honores emuntur, cum penes quos est potestas dandi conferendiq; eos, largitionibus corrumpuntur. Con-

viti